

**Gewoon
een
passende plek!**

**WERKPLAN
SCHAKELVOORZIENING**

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
De leerling centraal	3
Doelgroep.....	3
Ondersteuning	4
De juiste mensen	4
De school van herkomst.....	4
De leerling	4
Ouder(s)/verzorger(s).....	4
Hulpverlening.....	5
Schakelvoorziening	5
Leerplicht	6
Een transparante organisatie	6
Aanvraag plaatsing	6
Startgesprek	6
Voortgang	7
Tijdelijke onderwijsplek	7

Inleiding

De bovenschoolse schakelvoorziening is ontstaan na de invoering van passend onderwijs op 1 augustus 2014 en is onderdeel van de ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband VO 2505. Het samenwerkingsverband probeert voor elke leerling een passende plek te vinden door de leerling centraal te stellen, gebruik te maken van de juiste mensen en door een transparante organisatie. Het samenwerkingsverband (SWV) probeert met behulp van de schakelvoorziening te voorkomen dat leerlingen uit vallen op het regulier onderwijs. Het thuiszitten, het vroegtijdig schoolverlaten of het 'opgeven' van de leerling dient voorkomen te worden.

De leerling centraal

Doelgroep

De Schakelvoorziening vangt leerlingen op die uit dreigen te vallen binnen het reguliere Voortgezet Onderwijs (VO), omdat zij tijdelijk onvoldoende binnen de ondersteuningsstructuur van de school geholpen kunnen worden. Door complexe problemen is een problematische school-/leersituatie ontstaan, waarbij het voor zowel de leerling als voor de school constructief is om de nodige afstand te nemen. Wel zijn leerlingen gemotiveerd (of kunnen zij gemotiveerd worden) om hun opleiding binnen het regulier VO te vervolgen.

Ook vangt de Schakelvoorziening leerlingen op die vanuit het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) de overstap willen maken naar het reguliere VO, maar waarbij beter buiten de VSO school en niet binnen de reguliere VO school aan bepaalde doelen gewerkt kan worden. Daarnaast kan er individueel maatwerk geleverd voor:

- Leerlingen die vanwege een ingrijpend incident tijdelijk niet naar de eigen school kunnen

Het is hierbij de verantwoordelijkheid van het onderwijs om een passend aanbod te bieden. Te allen tijde zal er sprake moeten zijn van een afweging door het VO Loket Passend Onderwijs, afhankelijk van ondersteuningsbehoeften leerling, perspectief (en zicht op plaatsing), aard van het incident (waaraan is het incident gerelateerd en hoe groot is kans op herhaling) en alternatieve mogelijkheden binnen het onderwijs.

- Leerlingen die wachten op een plaats elders

Bij deze groep gaat het om een zogenaamde tussenschakeling; de leerling is in staat om naar school te gaan en het ontwikkelingsperspectief is helder, maar de school van herkomst zoekt nog naar een passende school en/of de leerling kan nog niet starten (bijv. verhuisleerlingen).

- Leerlingen na inzet/behandeling van jeugdhulp/zorg die terug kunnen keren naar onderwijs

Dit betreft leerlingen die tijdelijk geen onderwijs hebben gevolgd omdat ze hier niet toe in staat waren door een bovenliggende zorgvraag. Wanneer het onderwijs weer in beeld komt kan de Schakelvoorziening een rol spelen als directe terugkeer naar de school van inschrijving/aanmelding te groot is. Leerlingen kunnen dan binnen de schakelvoorziening hun schoolritme weer oppakken en extra begeleid worden in de terugkeer naar een reguliere school.

Ondersteuning

Binnen de schakelvoorziening is een pedagogisch/didactisch klimaat aanwezig, waarbij de leerling zich gezien, gehoord, gekend en erkend voelt. Pas na erkenning van ieders aandeel kan er herstel en ontwikkeling volgen. In de Schakelvoorziening worden leerlingen daarom vanuit het positieve benaderd en wordt geïnvesteerd in een veilige leeromgeving en een goede relatie met de leerling. Hierbij is aandacht, interesse, betrokkenheid, maar ook een goede controle zeer belangrijk. Om gewenst gedrag te bevorderen en leerlingen uit te dagen voor leren, wordt handelingsgericht gewerkt. De basiselementen van Positive Behavior Support (PBS) dienen als kapstok. In de Schakelvoorziening is er sprake van een uitgebreid mentoraat, waarbij het samen met de leerling opstellen en werken aan een doelenplan een belangrijk onderdeel is.

De juiste mensen

Uitgangspunt is een integrale benadering van leerlingen om te zorgen voor een optimale afstemming en samenhang met alle betrokkenen, waaronder ook de jeugdhulpverlening. De afstemming en samenhang is gebaseerd en gericht op het principe: 1 kind - 1 gezin - 1 plan.

De leerling

De leerling wordt zoveel mogelijk betrokken als partner in zijn/haar eigen leerproces tijdens de plaatsing. De motivatie van de leerling is van groot belang om de doelen die gekoppeld zijn aan de plaatsing in de schakelvoorziening te behalen. De leerling is aanwezig tijdens het startgesprek en de evaluatiegesprekken om een eigen mening te geven over zijn/haar ontwikkeling en de eigen wensen.

Ouder(s)/verzorger(s)

Ouders (Daar waar in de tekst 'ouders' staat, wordt ook verzorgers bedoeld) worden gezien als gelijkwaardige deskundigen en een samenwerkingspartner als het gaat om de opvoeding en het leerproces van hun kind en onze leerling. Het uitgangspunt is dat een gelijkwaardige samenwerking tussen ouders en school, de kans vergroot dat kinderen zich beter ontwikkelen en ontplooien. Ouders worden daarom proactief betrokken bij de schakelvoorziening. Ouders worden tijdig en frequent geïnformeerd door gestructureerde evaluatiemomenten en tussentijds mail- en telefonisch contact. Insteek hierbij is dat de aanpak binnen de schakelvoorziening en binnen de thuissituatie samenhangend is. Waar nodig kunnen ouders gebruik maken van ondersteuning geïndiceerd door het CJG (Centrum Jeugd&Gezin). Leerlingen ervaren hierdoor de eenheid van de aanpak thuis en op de schakelvoorziening.

De school van herkomst

De school van herkomst blijft een belangrijke rol houden tijdens de plaatsing in de schakelvoorziening, waarbij de ondersteuningscoördinator het eerste aanspreekpunt is voor de schakelvoorziening. De leerling blijft ingeschreven op de school van herkomst en zij blijven verantwoordelijk voor het onderwijs van de leerling. De leerling volgt tijdens de plaatsing op de schakelvoorziening het onderwijsprogramma van de school van herkomst zodat een terugkeer niet belemmerd kan worden. De school van herkomst levert

voor het startgesprek het onderwijsprogramma (incl. toetsen, planners en nakijkmateriaal) aan bij de schakelvoorziening zodat zij de leerling kunnen begeleiden bij het schoolwerk. De school van herkomst moet tijdens de plaatsing de terugkeer van de leerling voorbereiden, door bijvoorbeeld docenten handelingsadviezen te geven en intern afspraken te maken over de ondersteuning die ingezet kan worden. Daarom blijft de school van herkomst betrokken bij het proces in de schakelvoorziening door onder andere aanwezig te zijn bij het startgesprek en evaluatiegesprekken.

Gedurende het verblijf en zeker als terugkeer naar de eigen school het doel is, is het belangrijk dat de leerling de band met zijn/haar school niet kwijtraakt. Waar mogelijk zal de leerling gedurende het verblijf in de schakelvoorziening ook op de eigen school lessen volgen of contacten onderhouden met leerkrachten van de eigen school. Mocht er sprake zijn van de wens om door te plaatsen naar een andere VO school, dan is de school van herkomst hier verantwoordelijk voor. De schakelvoorziening is een tijdelijke uitvoerder en opereert in de gedachte van het vastgestelde OPP en voert een deel van het traject uit.

Hulpverlening

De schakelvoorziening werkt intensief samen met de betrokken (jeugd)hulpverlening. Met toestemming van ouders worden betrokken hulpverleners uitgenodigd bij evaluatiegesprekken en vindt er tussentijds overleg plaats. Waar nodig kan er contact gelegd worden met het CJG voor extra ondersteuning.

Schakelvoorziening

De schakelvoorziening heeft op dit moment een capaciteit van maximaal 20 leerlingen. Theorievakken worden zo veel mogelijk verzorgd door de leerkrachten van de schakelvoorziening in groepen van maximaal 10 leerlingen. Bij verplichte praktijkvakken, om achterstand te voorkomen, wordt bekeken of deze door de eigen school verzorgd kunnen worden of door een andere school. De schakelvoorziening probeert in het rooster te zorgen voor een afwisseling van theorievakken en praktijkvakken. In de praktijk heeft dit vorm gekregen in het rooster: de theorievakken in de ochtend en dit wordt afgewisseld met een meer praktisch vak in de middag.

De leerling werkt op de schakelvoorziening binnen een kleine groep volgens het onderwijsprogramma van de eigen school en uit eigen boeken. Elke leerling krijgt een individuele invulling van de schoolweek op basis van het aangeleverde onderwijsprogramma. De docenten van de schakelklas bieden individuele begeleiding bij het onderwijsprogramma, het zelfstandig werken en het inroosteren van het schoolwerk. De school van herkomst blijft verantwoordelijk voor het beoordelen van toetsen om een eerlijke beoordeling te waarborgen. Elke leerling heeft een eigen mentor in de schakelvoorziening die zorgdraagt voor ondersteuning bij de opgestelde doelen voor de plaatsing in de schakelvoorziening. De mentor fungeert als dagelijks aanspreekpunt, heeft wekelijks overleg met de orthopedagoog over de voortgang van de leerling en onderhoudt contact met ouders en de school van herkomst indien nodig. De orthopedagoog verbonden aan de schakelvoorziening houdt indien nodig contact met de betrokken hulpverlening om zorg te dragen voor een integrale aanpak tussen onderwijs en de (jeugd)hulpverlening.

De schakelvoorziening staat onder leiding van de manager van het samenwerkingsverband en wordt in de dagelijkse praktijk uitgevoerd door een orthopedagoog en 2 fte leerkrachten. Voor de kwaliteit in het algemeen, de doelmatige ondersteuning van de leerkrachten bij het ontwikkelen van en continueren van het passend pedagogisch en didactisch klimaat in het bijzonder, is de inzet van een

orthopedagoog van doorslaggevende waarde. Tevens is de orthopedagoog van de schakelvoorziening inhoudelijk verantwoordelijk voor de integrale aanpak van onderwijs en jeugdhulpverlening. De manager blijft eindverantwoordelijk voor de uitvoering dragen.

Leerplicht

Wanneer er sprake is (geweest) van verzuim, er zorgen zijn over het verzuim of als er aanpassingen in schooltijden gemaakt moeten worden kan er beroep gedaan worden op een leerplichtambtenaar. Welke leerplicht ambtenaar wordt ingezet is afhankelijk van de school van herkomst, aan elke school in ons samenwerkingsverband is een leerplichtambtenaar verbonden. Verzuimregistratie- en meldingen worden door school van inschrijving gedaan.

Een transparante organisatie

Aanvraag plaatsing

Een plaatsing in de schakelvoorziening kan aangevraagd worden door de school van inschrijving/aanmelding bij het VO Loket Passend Onderwijs van het samenwerkingsverband. Zij dienen hiervoor samen met ouder(s)/verzorger(s) en de leerling een aanmeldformulier in te vullen, die te vinden is op de website van het samenwerkingsverband (www.swv-vo-2505.nl). Wanneer de volledige aanmelding maandag voor 09:00 uur ontvangen is door het VO Loket Passend Onderwijs zal er donderdag een besluit genomen worden. Voor de volledige procedure van het VO Loket Passend Onderwijs verwijs ik u naar het werkplan van dit Loket.

Voor een plaatsing op de schakelvoorziening in het betreffende schooljaar dient de aanvraag voor de meivakantie ingediend te zijn, om te kunnen waarborgen dat er planmatig gewerkt kan worden aan een goede uitstroom. Na de meivakantie kunnen er alleen nog aanvragen gedaan worden voor een plaatsing na de zomervakantie. In de periode vanaf de mei vakantie zal er in urgente situaties met alle betrokkenen gekeken worden naar een passende oplossing.

Startgesprek

Na een toekenningsbesluit voor de plaatsing in de schakelvoorziening dienen er nog enkele stappen gezet te worden voordat de leerling daadwerkelijk start op de schakelvoorziening. Voordat er een startgesprek op de schakelvoorziening plaats kan vinden, dienen de volgende zaken geregeld te zijn:

- 1) De school van herkomst verzameld al het schoolmateriaal dat de leerling nodig heeft voor de overeengekomen periode in de schakelvoorziening (zie bijlage voor een checklist en aftekenlijst van het benodigde materiaal).
- 2) Dit materiaal kan per post, in persoon (SWV VO 2505, Gentiaanstraat 804, 7322 CZ Apeldoorn) of per mail (s.wapstra@swv-vo-2505.nl) aangeleverd worden. De schakelvoorziening zal dit doornemen en u op korte termijn doorgeven of het materiaal compleet is.
- 3) Indien het materiaal compleet is, mag de school van herkomst een startgesprek plannen op de schakelvoorziening. Hierbij is het van belang dat ouders, leerling en betrokken hulpverlening uitgenodigd worden zodat er integraal gewerkt kan worden,

- 4) Tijdens het startgesprek wordt in overleg met alle betrokkenen besloten wanneer de leerling daadwerkelijk gaat starten. Indien wenselijk kan dit de eerst volgende schooldag zijn.
- 5) Alle betrokkenen ontvangen na de daadwerkelijke startdatum een startdocument van de schakelvoorziening opgesteld door de orthopedagoog, in samenspraak met de mentor van de schakelvoorziening.

Voortgang

Na de start is de schakelvoorziening houdt de schakelvoorziening proactief contact met alle betrokkenen. De mentor van de leerling houdt contact met ouders en is het eerste aanspreekpunt voor ouders. De orthopedagoog draagt zorg voor een integrale samenwerking tussen onderwijs en de (jeugd)hulpverlening door waar nodig tussentijds contact te onderhouden. Om de zes weken wordt er een evaluatiegesprek georganiseerd met alle betrokkenen om de voortgang van de leerling te volgen, deze wordt geïnitieerd door de orthopedagoog van de schakelvoorziening. Tevens wordt de verslaglegging van de evaluatiegesprekken verzorgd door de mentor van de schakelvoorziening, in samenspraak met de orthopedagoog.

Tijdelijke onderwijsplek

De plaatsing op de schakelvoorziening wordt afgesproken voor maximaal drie maanden. In deze periode zal in gezamenlijkheid met alle betrokkenen planmatig gewerkt worden aan een terugkeer naar de school van herkomst of een overstap naar een andere VO school. Indien de leerling na drie maanden nog niet toe is aan de overstap naar regulier onderwijs kan de plaatsing met maximaal één maand verlengd worden als hiermee het uitstroomperspectief wordt behaald. Hiertoe kan in samenspraak met alle betrokken een verzoek voor worden ingediend bij het VO Loket Passend Onderwijs. Mocht een terugkeer niet haalbaar blijken zal met alle betrokken gekeken worden naar een andere passende plek. De school van herkomst heeft hierin regie en de schakelvoorziening kan meedenken en adviseren.